

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Praznik nemških strelcev.

(Konec.)

Vsekakor je protestovati, da se naše cesarstvo z raznimi deželami prekršuje, in da se tako ucepljajo v Velikonemčiji pod romantičnimi imeni pojmi, ki ne odgovarjajo dejstvu. Karolu Velikemu je bilo nekaj sedanjega avstrijskega ozemlja Ostmark; zdaj pa je to ozemlje avstrijsko v raznih deželah in Avstrija kot skupnost je Avstrija, ne pa Ostmark! Drugače bi utegnili Slovani z isto pravico iste in še druge dežele imenovati Velikomoravsko itd. Slovani nemških dežel ne pačijo ne v oboru Avstrije, ne drugod; naj torej tudi Nemci imenujejo dežele, kjer prebivajo Slovani skupno, z imeni, ki so dotičnim pokrajinam lastna in zdaj tudi uradno za na zupaj in na znotraj v navadi.

Pa ti Nemci razglašajo, da je zgodovina že odločila osodo avstrijskim deželam, torej tudi osodo Čehom, Poljakom in zlasti tudi Slovincem in Hrvatom. Nemci poštevali dotične dežele že nemški narodnosti, in z oholostjo poudarjajo, da so se zaradi tega že otrsli malosrčnosti. V resnici sila, nemška nadsila deluje krepko in stalno na to, da bi bila osoda avstrijskih Slovanov določena v velikonemškem zmislu; ali ura ni še bila po mislih Slovanov, in če jih velikonemške namere razsvetijo še dočasno, tudi ne odbije ta ura še tako naglo. Pač je lahko govoriti o zgodovinskih osodah predčasno, ako se rabijo dosledno primerna sredstva laži, obrekovanja, hinavstva, neopravičene predprave in vsakovrstne prekrive in razkrite politične nadsile; ali s takim postopanjem ne določuje naravni tok zgodovine, ampak zvijača in krutost, in ista zgodovina bo vedela končno imenovati s pravim imenom stvari, kakor že brez posebnih poklonov nasproti preteklim stoletjem nemške zgodovine še jasno govori. Saj celó nemška zgodovina jasno pripoveduje, kakó se je določevala končna osoda pomoranskih, polabskih in drugih zahodnih Slovanov, na katerih zemlji še zdaj ošabnost razprostira orel Velikonemčije.

Kar se pa dostaje trditve, da ne bodo Nemci več malosrčni, bi bili Slovani zadovoljni, ko bi bila resnična; tolažili bi se Slovani, kljubu temu, da jim nadsila določuje končno osodo; kajti bili bi

vsaj na miru odslej. Ali nemška malosrčnost še ni potihnila; ravno list, „Deutsche Ztg.“ ki trdi, da se je odstranila ta nemška malosrčnost, razkriva dan na dan, kakó malenkostni in vsled te lastnosti pred vsem političnim svetom smešni so avstrijski, sosebno liberalni Nemci, ko jadikujejo, kakor pa bi bila svetovna velikonemška sila in država v nevarnosti, kedar koli dosežejo Slovani kako mrvico onih pravic, katere so jim sami Nemci zagotovili v celoti v zdaj veljavni avstrijski ustanovi.

Če, gospóda, zares niste več malosrčni, ne razglašajte svetu hinavski, da ste v nevarnosti, ko se delé Slovanom mrvice, ki vsled osode, po Vas naznanjene, istim Slovanom itak nič ne bodo koristile.

Malosrčnost razodevajo Nemci s tem, da po svojih listih premljavajo neosnovane ovadbe in denunciacije, in da so s takimi sredstvi zaprečevali podelitev onih pravic, katere pripadajo Čehom po zgodovini in po zdanji ustavi. Malosrčnost se kaže, da „Deutsche Ztg.“ na pr. danes že stotero ponavlja ovadbo o „Moskaupilger“, v tem ko donša s kratkim spominom jutri z „znatno narodno pojavo pri spominku na Niederwaldskem na čast „Alldeuschlands“, der Mutter Germania.

Mi ne ovajamo, kažemo pa na nasprotje lastnega vedenja Nemcev, ki imajo vsak dan v peresu in v ustih lojalnost nasproti Avstriji. Ako je Nemcem dovoljeno, izražati sočutje do nemške narodnosti; ako se Nemci veselí, da je „nemška misel“ pruderla čez politične meje; ako je Nemcem vse tako pojavljanje samo narodno vzajemnost in moralno pospeševanje nemške kulture: potem mora pač dovoljeno biti, da tudi Slovan sme brez ovaduštva obiskavati kulturna podjetja, kakor so razstave pri krvnih slovanskih bratih; potem mora biti politično dovoljeno, da obiskuje Slovan Slované zunaj političnih mej; potem mora biti dovoljeno, da se tudi Slovan veselí, kolikor kulturna vzajemnost korači čez politične meje; potem mora biti dovoljeno, da Slovan priteka Slovanu na pomoč, kjer koli zahteva kulturna potreba!

O vsem tem pa nemška malosrčnost neče vedeti ničesar; saj niti ne dovoljuje, da bi se Slovani zbirali na skupnih shodih iz avstrijskih pokrajin na avstrijski zemlji, in skušajo zaprečiti take shode,

n. pr. s tem, da izmišljujejo bolezni in kugo, ki jo ustvarjajo s pravo vsemogočnostjo iz ničesar. Pa saj vse izjave in pojave nemških listov dokazujejo, kakó malosrčno in ob jednem malopridno stražijo mej Slovani, da bi se ti pač ne popeli do živahníšega in mejsebojnega življenja v mejah, ki nimajo kar nič opraviti s politikom. Dokler ne zatrejo te malosrčnosti, bodo Slovani vedno mislili, da se Nemci ne vedejo dostojno, najmanj pa v zmislu svetovne zgodovine, o kateri trdé, da jim je že izročila osodo avstrijskih Slovanov. Dotlej bodo Slovani nepremično verovali, da avstrijski Nemci imajo dvojno kulturno in politično mero, jedno zase, drugo pa za Nenemce, zlasti za Slované. Yporej.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 16. julija.

Naučno ministerstvo je že določilo načela, po katerih se bode postopalo pri oproščevanju profesorjev in učiteljev velikih šol črnovojniške službe. Pred vsem bodo oproščeni črnovojniške službe člani akademskih senatov, potem pa vsi profesorji, ki poučujejo stroke, iz katerih morajo slušatelji delati državne izpite. Oproščen bode pa le oni privatni docent, kateri predava kak obligatni predmet, za kateri ni nobenega profesorja. Asistenti in adjunkti bodo oproščeni, če so neogibno potrebni.

Češki liberalni poslanec grof Kaunitz se je na nekem shodu volilcev izjavil, da si češki klub prizadeva skleniti kak kompromis z Nemci zastran Scharschmidovega predloga. Tak kompromis bi po mnenju Kaunitzovem bil velika nesreča za češki narod.

Izdelovanje Mannlicherjevih pušk repetirk se hitro vrši. Do konca leta bode že več vojakov, nego dva voja, kakor se je sprva nameravalo, dobilo nove puške. Puške se zategadelj tako hitro izdelujejo, ker je tovarna za puške v Steyeru si omislila več novih strojev.

Ogerska vlada bode do konca avgusta popolnem sestavila budget. Državni dohodki za bodoče leto, bodo baje precej večji, stroški pa manjši nego za letošnje. Pred vsem se bode povišal davek od špirta, o čimer se je ogerska vlada že sporazumela z avstrijsko.

Vnanje države.

Avstrijski in nemški cesar snideta se koncem tega ali začetkom bodočega meseca v Gasteinu. Cesar Viljem pride v Gastein baje 19. t. m.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Večkrat dobi človek v roke knjigo, katere naslov se nikakor ne strinja z vsebino. Tako se je tudi meni godilo, dobivši v roke spored blagoslovljenju zastave delavskega pevskega društva „Slavec“. Držeč v roki spored, motril sem vse točke prelepe te slavnosti. Videl sem, kako je nekdo na Starem trgu se vspel in z britko sablo mahnil po zastavi trobojnici ter jo tudi k sreči nekrvavo rani, a videč, da mu je pogumna dvojica za petami, vzela nože pod pazduhe in ubežal, ne da bi nam bil pustil svojo vizitnico, da bi o njej presojali njega izredno hrabrost in njegovo ime započili na mesto, katero mu po vsej pravici pristoja.

Bil sem pozneje v sv. Jakopa cerkvi ter sem z radostjo srkal Nedvedove maše ubrane akorde, bil na sv. Jakopa trgu, a blagoslovljanja zastave „nisem vzrl“. Nevoljen, da se tako krči že v naslovu spored, vprašam nekega „Slavca“: „Kaj pa z blagoslovljenjem?“

— „Neso dovolili.“

„Zakaj ne?“ odvrnem na to.

— „Baje nemajo primerne molitvice ali formule za blagoslovljenje zastav,“ bil je odgovor.

Bože moj! sem si mislil, to je pač več nego čudno. Kolikokrat bil sem že prisoten, da se je ta ali ona zastava blagoslovila! Vršilo se je ponajveč v cerkvi. Kolikokrat bil sem navzoč, da se je blagoslovljalo prašičevo meso, ki se je v „stari zavezi“ zmatralo nečistim, da so se blagoslovljali pečeni kozlički in trdo kuhana jajca, sicer znana pod imenom piruhi in pisanke, da, blagoslovljal se je celo jako prozaični „hren“!

Tu pa nič vsega tega. Prišel je ukaz „sic volo, sic jubeo“ in blagoslovljenje bilo je „ad acta“, ukaz od zgoraj uplival je tako močno, da se niti katoliško rokodelsko društvo z zastavo ni maralo udeležiti, češ, „zastava naša je blagoslovljena, vaša pa ne bode“. Vse vkupe: stara pesen, mal narod, malo obzorje, omejeni nazori, nepraktična sredstva in — — — — — za danes — križ čez usta.

Nevoljo na tem neumljivem dogodku kuhala sem vse popoldne, stoprav na Koslerjevem vrtu sem se malce razjasnil. Ondu pa Vam je bilo

mного veselega življenja. Vsega ne bodem popisaval, kajti mene je najbolj zanimala tehtnica. Odkar sem nekdaj na semnji videl podobo, kako jeden košat kozel odvaga 99 krojačev, imel sem vedno v tehtnico veliko zaupanja. A varal sem se, krojači in tudi drugi ljudje so dan danes jako tehtni, skoro vsak ima več, nego bi se mu prisojalo.

Tako je bilo tudi na tehtnici na vrtu Koslerjevem. S prva javili so se sami mladiči po 20—30 kilogramov, pozneje pa so nastopali vedno mogočnejši karpi. Tehtnica je kazala 70—80 in več kilogramov. Zdajci pa stopi na tehtnico jako močan „som“, in glej čuda, tehtnica ga ne zmore. Utežev ni dovolj. Dotični gospod zbog tega ni bil zlovoljen, želel je samo to, da bi radi tega ne prišel v časnike. Da se je to vender zgodilo, imeli smo temu korenitega razloga. Hoteli smo namreč konstatovati, da človek tudi pod Temide okriljem lahko odebeli, dovolj je, da si ohrani nekoliko svežega humorja, in da ima vsak dan „pol hleba in kar je treba.“

S tem je bila nedelja pri kraju. V pondeljek si je marsikdo „piko drl“, kar za-me nema nič zanimivega. V torek je pa zopet nekaj palo v mojo torbico. V torek bila je nova maša v „Marianum-u.“

Več **bolgarskih** opozicijonarjev je Stojilovu zagotovilo svojo podporo in se mu zahvalilo, ker je nova vlada pomilostila politične zločince. Vender je jako dvomljivo, da bi se sedanja vlada mogla kaj časa obdržati, če jo tudi podpira opozicija. Radoslavov bode tako dolgo raval proti Stojilovu, da mu bode podkopal stalščice. Opozicija v sebranju ni mnogobrojna in najbrž vsa ne bode podpirala sedanje vlade, katere Rusija ne prizna za zakonito. Novo vlado pa že zategadelj čakajo velike težave, ker Koburžan najbrž ne bode vsprejel bolgarskega prestola. Listi poročajo, da ga je bolgarska deputacija lani bila preslepila s tem, da mu je zatrjevala, da gotovo potrdijo velevlasti njegovo izvolitev. Govori se, da bode deputaciji odgovoril Koburžan, da drugače ne prevzame prestola, kakor če ga potrdi tudi Rusija. Princ Koburškemu pa mora po rodbinskem zakonu Koburžanov dovoliti vojvoda Koburški, da sme prevzeti bolgarski prestol. Vojvoda pa pri sedanjih razmerah baje nikakor ni voljen dati mu dovoljenja. Te dni je Ferdinanda Koburškega pohodil princ August Koburški in mu nekda svetoval, da naj se ne prenagli, temveč naj dobro premisli, predno obljubi deputaciji, da pojde v Bolgarijo. Sultan pa tudi ne bode hitel s potrditvijo volitve, ampak bode počakal, da se izjavijo druge velevlasti, če mislijo potrditi volitev Koburžana ali ne.

Nemški kancelar bode nekda odložil prusko trgovsko ministerstvo. Njegov naslednik bode narodni liberalac Miquel, ki bode pa hkratu tudi zastopal kancelarja v državnem zboru. Drugi pa hočejo vedeti, da bode trgovskim ministrom imenovan državni tajnik pl. Bötticher, ki je že dosedaj vodil prav za prav trgovsko ministerstvo.

Več dopolnilnih volitev za **angleško** spodnjo zbornico je poslednji čas ugodno izpalo za Gladstonovce. Konservativce je tak izid volitev jako prestrašil, kajti boje se, da bi pri prihodnjih občnih volitvah utegnili dobiti večino Gladstonovci. Nekateri angleški listi priporočajo, da bi se preustrojila sedanja konservativna stranka v angleško narodno stranko, katere glavni namen bi bil ohraniti jedinstvo države. Taka stranka bi združevala konservativce in unijonistične liberalce. Na ta način se nadejajo konservativci še nekaj časa obdržati se na krmilu.

Dopisi.

Iz Gradca 15. julija. (Nemški dijaki.) Pred nekimi dnevi je prinesel „Slov. Narod“ na prvem mestu članek, ki osvečuje in obsojuje surovost in divjaštvo, ki se razširja in razzaja čim dalje v Veliki Nemčiji. Pa tu so se oni avstrijski Nemci lahko še tolažili, da je razposajenost in sprijenost na Nemškem samo navzdol udomačena. Ali tudi ta izgovor ne velja; saj se še vsi spominjamo, kakó je lani nemški prestolonaslednik v Strassburgu in Heidelbergu zaresno opominjal nemške dijake, da naj ne bodo preoholi, ker zunanji svet gleda na nje in opazuje njih vedenje. V Avstriji se ve da ne poznamo natančno povodov, ki so ob slovesnih prilikah napotili nemškega bodočega cesarja do takega opomina, oziroma do svaritve. Vedeli smo samó, da nemški burški gojé od ustajenja novega nemškega cesarstva srednjevečne navade v večji meri, nego poprej, in da se je oholost v političnem oziru ugneznila tudi mej nemške vseučilišnike v Avstriji zlasti od l. 1870.

Prej je vsaj v Avstriji gospodovala nekaka strpnost in tudi kolegijalnost mej nemškimi in dijaki drugih narodnostij zlasti tudi na Dunaji. Slovenski dijaki iz prejšnjih dob se vsaj spominjajo,

Rekel bi skoro, da so nove maše v delavnik hvalevredna novost. No, pa bodi temu tako, ali pa drugače, jaz držim se samo fakt. Konstatujoč, da je „Collegium Marianum“ res dobrodelen zavod, moram, žal na drugej strani ponavljati, da se ondu veliko preveč in nekako sistematično širi germanizacija. To smo opazovali že mnogokrat, zadnjič pa pretekli terek. Prva pesen, ki se je pela, bila je v blaženi nemščini, potem so prišle na vrsto nemške napitnice. Mej drugim je tega dneva glavna osoba proslavljala in v zvezde kovala zasluge in čednosti g. L., vodje zavoda, ki je seveda Nemec. Ne vemo zakaj, a govornik je o g. L. dosledno rabil epitheton „Mensch“, na pr. „das ist ein Mensch, den lob' ich mir!“ Prisotni so drug drugemu na noge stopali, se v ustne grizli ali pa na tihem muzali, naposled pa seveda oficijalno vskliknili: „Hoch — Mensch!“, a misli si: „Kaj pa je tebe treba bilo — ti nemška „Mensch“-napitnica?”

V sredo dobil sem „Novice“ v roke. Ne da bi me gnala posebna slast, vender rad prelistavam najstarejše glasilo že zaradi ljube pijetete. Čitajoč drobneje vesti, naletim hkratu na izraz „dolenjski potočniki.“ Verujte mi, da ga nesem umel. Da so

kakó so oni lahko izhajali v akademični občni bralnici na Dunaji, naj se je imenovala Leseverein ali pa, kakor pozneje, akad. Lesehalle. Polagoma se je to pa vse spremenilo. Politiko so nemški liberalci in nacionalci sejali mej nemške dijake tudi v zmislu nestrpnosti. V tem so se, kakor povsod pri ščuvanjih odlikovali tudi židovski dijaki. Poslednji so dobili tudi sami plačilo; kajti nemški dijaki polne krvi so zdaj čim dalje nestrpni tudi proti židovskim dijakom samim.

Ali da bi se nemški dijaki tudi sami kavšali in trgali, ni bilo še dovolj znano. Zdaj pa je ravno te dni Graški akademični senat razglasil poziv na nemške dijake (an die deutsche Studentenschaft), v katerem obžaluje, da se je v preveliki meri razširila dvobojna kuga mej nemškimi dijaki, da je vsled tega prava divjost mej dijaki, da se kličejo za vsako reč na dvoboj, in to tako pogostoma, da je že preveč te razvade celo za nemška vseučilišča.

Pomislimo, da so nemški profesorji jako mili sodniki nasproti nemškemu dijakom; lahko torej presodimo, kako hudo že mora biti na Graškem vseučilišču.

Ravno v Gradcu nemški apostoli naglašajo vedno in vedno „Deutsche Sitte, deutsche Zucht, deutsche Cultur!“ Nemški dijaki v Gradcu so povsod prvi, kjer je prilika povzdigovati lepe nemške lastnosti. Drugi narodi pa dobe čudne pojme o tej kulturi, o tej deutsche Zucht in Sitte, ko izvedo, kako mora akad. senat obsojevati vedenje nemških dijakov. Slovani si to dobro zapomnijo, in kadar se bo Graška tetka zopet spodtikala ne nad slovanskimi dijaki, ampak nad slovanskimi šolarčki, potem ji bodo primerno odgovorili naši listi, da naj tetka, zaščitnica dijaška, pometa najpoprej pred svojim pragom.

Iz Rudolfovega 15. julija. [Izv. dop.] Včeraj prejel je osnovalni odbor naznanilo, da so deželni vladi predložena pravila „Dolenjskega Sokola“ potrjena. Ustanovljeno je torej to društvo, ki se je ustanovljalo že več let in upamo, da bode naš „Sokol“ v kratkem raztegnil peruti čez vso dolenjsko stran. Zanimanje za društvo je veliko.

Pač se je od mnoge strani ugovarjalo, da imamo že preveč društev — Rudolfovo ima že svojo čitalnico in pevsko društvo — pa zdi se nam, da je ravno Sokolskega društva treba. Dolenjska stran je bila do najnovejšega časa zaspana v narodnem in gospodarskem oziru. Ravno „Sokol“ pa je zmožen po svojih simpatijah zanimati najbolj za narodno stvar. In vzbujanje narodne zavesti še ni bilo nikdar v gospodarskem oziru na kvar.

Rudolfovemu samemu pa bode društvo gotovo na čast. Samo treba je, da vrli meščani in tukajšnja inteligenca ne odtegujejo dobre volje in nekoliko žrtve mlademu društvu. Dosedaj je dobil odbor od več rodoljubnih stranij zagotovila simpatij in gmotne podpore. Torej na zdravje „Dolenjski Sokoli!“

Domače stvari.

— (Preiskava) vsled tožbe c. kr. državnega pravdnštva pričela se je proti našemu uredniku g. Železnikarju. Povod preiskavi je ta: V štev. 134 dne 16. junija t. l. priobčili smo dopis „Iz Ptuja.“

„potočniki“ tiskani z velikim P, znal bi bil kod in kam, tako pa sem dlje časa bil v položaji, ki ga je Güthe tako izborno pogodil z besedami „hangen und bängen in schwebender Pein.“ Jedva, ko sem dalje čitajoč videl, da je cesar „dolenjskim potočnikom“ podaril 2000 gld. podpore, jedva tedaj bi sem si gotov, da ta izraz pomenja po toči poškodovane dolenjske posestnike.

Novo izraze kovati je sploh kočljiva stvar. Malokdo ima v tem oziru srečno roko, pristna avtoriteta je le narod sam. Tako mi je nekoč naš vrli starina g. J. N. na Dunaji pripovedoval, da je svoje dni, spremljajoč mimo sv. Florijana cerkve namestnika grofa Ch., bil v veliki zadregi, ko ga je slednji vprašal, kako se slovski slove „Kleinkinderbewahranstalt“. Vender znal se je hitro pomagati in odvrnil „otročnica“. V naglici skovani kratki in krepki izraz ugajal je visokorodnemu gospodu izredno in vsakdo bode priznaval, da ni baš napačen, akoravno se doslej pri nas ni udomačil. Pomagali smo si v tej zadevi z raznimi surrogati, kakor smo vedeli in znali. Narod pa ima tudi za to pojem svoj izraz, kajti nedavno šetajoč mimo sv. Florijana, čul sem dečka klicati svojega drugú:

ki ni bil baš nevaren in torej tudi ne konfisko-van. Isti dopis pa je bil deloma tiskan v 22. štev. „Slovenskega Gospodarja,“ ki je bil zaplenjen. Zaplenba bila je objavljena v „Amtsblatt der Grazer Zeitung“ in v „Wiener Zeitung,“ a iz te objave nismo nikakor mogli posneti, da je to jeden in isti dopis. V objavah konfiskacije ni namreč niti besedice o vsebini, rečeno je samo, da zaplenjeni dopis pričenja z besedami: „Dopis iz Sitarovca,“ dočim je našemu dopisu bil začetek „Številko nemškutarjev in prusakov pri nas ni malo.“ Mi torej nismo imeli niti najmanjšega napotka, da bi bil naš dopis identičen z onim v „Slov. Gosp.“ in nismo nikakor mogli uganiti, kakšen je bil konfiskovani dopis v „Slov. Gospodarji,“ katerega dotične številke nikdar videli nismo.

— (Osebna vest.) Izvolitev deželnega glavarja, grofa Thurna, predsednikom kmetijske družbe kranjske je cesar potrdil.

— (Umrl) je pred par dnevi v Celji brambovski stotnik g. Fluks, po Ljubljani zlasti pa po Vipavski dolini jako znana osoba.

— („V Dolenjskih Novicah“) čitamo: tukajšnji načelnik „katoliške družbe rokodelskih pomočnikov“ je odpovedal nekaj denarja v poštni hranilnici v slovenskem jeziku. Odgovor z Dunaja je bil lepo slovenski. Tudi v drugej zadevi se je obrnil tjakaj s slovensko ulogo — odgovor je bil tudi slovenski. — Čudno pa je, da tukajšnji poštni uradniki zapisujejo v poštno-hranilne knjizice v — nemškem jeziku. Ali mar na Dunaji bolje znajo slovenski, kakor v Novem mestu?!

— (Telovadno društvo „Dolenjski Sokol“) vabi vse prijatelje telovadbe k prvemu občnemu zboru dne 25. julija v čitalniško dvorano. Rudolfovo dne 14. julija 1887.

Osnovni odbor.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) vabi vse gg. pevce, polnoštevilno udeležiti se pevske vaje v ponedeljek in sredo prihodnjega tedna, točno ob 8. uri, za koncert o priliki pohoda bratov Čehov v Ljubljano. Na zdravje Odbor.

— (Za Erjavčev spomenik in ustanovo) nabranih je po zadnjem izkazu v „Soči“ 2618 gld. 48 kr.

— („Učiteljski Tovariš.“) List za šolo in dom ima v 14. številki vsebino: O dekliskem pouku. Fr. Gabršek. — Zgodovina pedagogije. — Knjiga slovenska v XIX. veku. — Književstvo. — Dopisi. — Premene pri učiteljstvu.

— (Iz Ribnice) se nam javlja: Škoda, ki jo je prouzročil požar dne 8. t. m. cenila se je glede poslopij na 57.900 gld., glede premakljivega blaga pa na 50.000 gld.

— (Za Dolenjce), po toči poškodovane, podarili so mej drugimi: gg. državni poslanec Hren 30 gld., firma Luckmann 25 gld., deželni poslanec dr. Papež in veletržec Rohrmann po 20 gld. pivovarnar Auer in trgovec Oroslav Dolenc po 10 gld. — V očigled grozne nesreče, je želeti, da vsak domoljub po možnosti s kacic doneskom pomore in okrajnim glavarstvom dotično svoto dopšlje. Beda je zares velika, kajti kakor nam piše

➡ Dalje v prilogi. ➡

„Glej, glej, mala šola gre!“ In ta „mala šola“ je gotovo tako dober izraz, kakor „vratnica“, ki rabi našemu okoličanu namesto že v časnikih udomačene „davice“.

Po tem ovinku bi se moral zopet pečati z dogodki preteklega tedna. Žal, da ni posebnih. O gospici nemškuti, ki poučuje v nemškem samostanu na glasovirji, ste že povedali nekoliko, a bili bi še več da ste objavili njeno častito ime, kajti: čast, komur čast! Ker družih kolikaj važnih dogodkov ni bilo, preostaje mi jedino jako slaba šala, katero si je dovolil neznan razposajenec pustivši na klopi pod Tivoli listek, na katerem je bilo zapisano, da se bode 200 korakov od tod usmrtil. Ta listek se je bral, nastal je hrup in dolgo so iskali samomorilca po bližnjem gozdu, seveda zaman. Huda vročina prouzročila je menda to slabo šalo, kakor je menda tudi le huda vročina uplivala na nekega dopisnika, ki je o smrti znanega narodnjaka v slovenskem listu pisal, da je „umrl še le v 51. letu.“

Po uplivu hude vročine bi utegnil še marsikaj premišljevat in napisati, toda vsake reči je jedenkrat konec, torej tudi mojega današnjega pisma.

Gospodje volilci Ložkega mesta, Postojinskega in Vrhniskega trga vabijo se uljudno, da pridejo v nedeljo dne 17. t. m. v Postojino, kjer se bode v gostilni gospoda Miroslava Vičiča ob 4. uri popoldne razgovarjalo o deželnozbornski volitvi.

Gospodje, kateri mislijo kandidovati, naproseni so, da se ali pismeno oglasijo, ali pa osebno predstavijo.

Postojina, dne 13. julija 1887.

Več volilcev.

VABILO.

Letošnji
OBČNI ZBOR
društva „Zveze slovenskih posojilnic“
se bo vršil
dne 23. t. m. (soboto) ob treh popoldne
v uradni Mariborsko posojilnici
v Mariboru.

DNEVNI RED:

- I. Poročilo predsednika o delovanju društva v letu 1886.
- II. Poročilo o društvenem računu za leto 1886.
- III. Sprememba pravil.
- IV. Razni nasveti.
- V. Volitev novega odbora.

Celje, dne 1. julija 1887.

Mihael Vošnjak,
predsednik.

OPAZKA. K občnemu zboru pošlje vsaka posojilnica jednega zastopnika; udeleževati se pa sme zborovanja tudi vsak zadržnik v zvezi stoječih posojilnic (§. 11. društ. pravil).

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (19-5)

Poslano.
Zakonito varovani
elegantni Block-kalendri
z anoncami za širjenje reklam trgovcev in obrtnikov itd., se napravljaj.

Stroški precej nižji,
kakor bi se kako drugače napravili.

Kaj več pove in uzore pošlje na zahtevanje zastonj in franco.

Annoncen-Expedition MORITZ STERN, Wien,
Wollzeile 24.

Tujci:
15. julija.

Pri **Stonu:** Ekister iz Egipta. — Mayer iz Berlina. — vit. Six, Banner iz Dunaja. — Schimer, Fischbach, iz Budimpešte. — Gatsch iz Kostanjevice. — Loučarič iz Selc. — Withen iz Trsta. — Košan, Supan iz Dalmacije. Belec iz Istre.

Pri **Malté:** knez in knjeginja Poreja iz Gorice. — Madle, Hutter iz Dunaja. — Klein iz Prage. — Meditz iz Staj. — Pidič iz Starega trga. — Muley iz Vrhnike. — Niede, Duimich, Lukič z Reke. — Viličić iz Kopra.

Pri **bavarskem dvoru:** Oberwalder iz Domžal. — Hoffmann iz Szikloša. — Sattler iz Zürichu. — Oblak iz Kandije.

prestrašen pred mlado, nepokvarjeno devojko. Ta trenotek mejsebojnega spoznanja se Mabel ni vedla ošabno ali zaničljivo, tudi ni hladnost nadomestila jej prejšnje romantične ljubezni; a bolešt ima neki prav posebni ponos, neko prav posebno dostojnost. Kdor velike nezgode mirno prenaša in svete dolžnosti pogumno izpolnjuje, njega obličje izraženo je tako, da se sebičneži in posvetnjaki od njega lahko tresejo. Ko je Mabel s prisiljeno pa veselo mirnostjo odzdravila okornemu njegovemu pozdravu in ko jej vrela kri še celó lic, kot mramor belih, ni porudečila, prestrašil se je posvetnjak v zavesti krivnje ter trepetal pred njenim pogledom, kot bi mu bil v globočino njegove zanikarne duše segel; osramočenega se je čutil v zavesti, da ga je zasačila, ko je o uri nesreče in reve hotel zapustiti devojko, katero je enkrat, kakor je trdil, močno ljubil. Dudley je bil prav prejšnjo noč došel ter je bil kot drugi ljudje v gostilni pozvedel žalostne dogodke zadnjih ur in je sedaj nameraval naglo bežati in se tako odtegniti vsem zahtevam do njegovega sočutja in njegove pomoči. Toli brezsrčni so bili preudarki in toli zaničljivi nameni tega sebi-

Pri **južnem koledvoru:** Fiala s Češkega. — Schlesinger iz Pečuha. — Adrazio iz Metkoviča. — Južna iz Zagorja.

Pri **avstrijskem cesarji:** Echert z Dunaja. — Rlatnik iz Beljaka. — Sattler iz Cirkna. — Klinar iz Jesenic. Zof iz Gorice.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V **Novo mesto** vsak dan ob 6. uri zjutraj, vsprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V **Lukovco** preko Domžal vsak dan ob 1/7. uri zjutraj.

V **Kočevo** preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/6. uri zjutraj.

V **Kamnik** vsak dan ob 1/5. uri popoldne po letu, ob 3. uri popoldne po zim.

V **Polhov gradec** in na **Dobrovo** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/5. uri popoldne po letu, ob 2. uri popoldne po zim.

Na **Ig** vsak dan ob 1/5. uri popoldne po letu, ob 3. uri popoldne po zim.

Prihod v Ljubljano.

Iz **Novoga mesta** vsak dan ob 2. uri popoldne.

Iz **Lukovca** vsak dan ob 5. uri 25 minut popoldne.

Iz **Kočevja** vsak dan ob 6. uri 20 minut popoldne.

Iz **Kamnika** vsak dan ob 9. uri 5 minut popoldne.

Iz **Polhovega gradca** in **Dobrova** vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 minut popoldne.

Iz **Iga** vsak dan ob 8. uri 30 minut zjutraj.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192-82)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tržne cene v Ljubljani
dne 16. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 15	Špeh povojen, kgr.	84
Rež,	4 55	Surovo maslo,	90
Jčmen,	3 25	Jajce, jedno,	15
Oves,	2 92	Mleko, liter,	8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	4 22	Telečje	50
Koruzna,	5 20	Svinjsko	60
Krompir,	12	Koštrunovo	36
Leča,	12	Pišanec	45
Grah,	13	Golob	15
Fizol,	11	Sen, 100 kilo	160
Maslo, kgr.	1	Stama,	196
Mast,	66	Drva trda, 4 metr.	640
Špeh frišen,	60	„ mehka,	410

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. julija	7. zjutraj	739.48 mm.	22.3° C	brezv.	jas.	
	2. pop.	737.99 mm.	28.1° C	el. sev.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.85 mm.	22.0° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 24.1°, za 5.1° nad normalom.

Dunajska borza
dne 16. julija t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.50	81.50
Srebrna renta	83.15	83.15
Zlata renta	113.20	113.10
5% marcna renta	96.70	96.70
Akcije narodne banke	890.—	890.—
Kreditne akcije	282.60	281.80
London	126.50	126.40
Srebro	—	—
Napol.	10 02 1/2	10 01 1/2
C kr. cekini	5.96	5.96
Nemške marke	62.10	62.05

nega, nestanovitnega moža; ker sam ni imel nič srca, bil je tudi nezmožen in nevoljen ozirati se na bolečine drugih ljudi.

Zato je bilo tudi zaman, da se je skušal umiriti. Mabel je prevladala ter se je tudi v nadoblasti ohranila. Poklonil se je ter s hinavsko svečanostjo obžaloval nje izgubo; vedel in vil se je, kot se bi mu silno mudilo, ter je s pobešenimi očmi, ki so njene komaj za trenotek srečale, nadaljeval svojo pot. Mabel ni za njim zrla toliko z jezo, ponosom in razžaljeno ljubeznijo, nego bolj s plemenitim obžalovanjem, katero mora krepost nasproti surovosti in hinavstvu zmeraj čutiti.

„Ubogo drago dete!“ vskliknila je vdova Hopova, ki jo je naletela v durih v otročjo spalnico. „Vi ste vse pobiti; pa to ni čudo, ubogo jagnje! Kaj bi bila Roza čutila, ko bi bila vas v takem stanju videla!“ in vdova si je obrisala oči. „Ulezite se nekoliko, jaz pojdem Vam po zajutrek. Lidija je s seboj vzela dečka; rekla sem jej, naj ja nekoliko kratkočasi, da bi vsaj malo pospali.“

(Dalje prih.)

	250 gl.	130 gl.	23 kr.
4% državne srečke iz l. 1854	100	163	—
Državne srečke iz l. 1864	101	55	—
Ogerska zlata renta 4 1/2%	87	75	—
Ogerska papirna renta 5 1/2%	105	50	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100	50	—
Dunava reg. srečke 5 1/2%	118	50	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	25	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25	—
Kreditne srečke	100	40	—
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	104	—
Gamma-way-društ. velj.	170	229	50

Dober kovašk pomočnik,
ki je tudi podkovstva več, se takoj vsprejme.

Natančneje pove (512-1)
Jarnej Zavrtnik v Dol. Logatci.

Doktorja medicinae mesto
v trgu Šmarije pri Jelšah (St. Marcin bei Erlachstein) na Spodnjem Štajerskem je izpraznjeno. Letne plače dobi 600 goldinarjev za lečenje siromašnih ljudi iz okraja Šmarijskega, zraven je pa še tudi dovoljno privatnega in sodnijsko-lečniškega posla, kakor tudi veliko okrožje za stavljenje koz.

Služba je stalna. Kdor želi to službo dobiti, mora slovenski in nemški znati, pa svojo lekarnico imeti.

Prošnje naj se pošljejo do 15. avgusta 1887 odboru okr. zastopa, ki je tudi pripravljen ostale pogoje i. t. d. naznaniti.

Odbor okr. zastopa v Šmariji pri Jelšah,
dne 5. julija 1887.

504-1) Načelnik: Anderlhub.

Na prodaj

je lepa hiša v nekem lepem mestici na Gorenjskem. V hiši je pekarija in prodajalnica, zgoraj pa štiri sobe. — Ponudbe naj se pošiljajo pod J. M. upravitelstvu „Slovenskega Naroda“.

(503-8)

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v
AMERIKO
pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, l., Kolowratring 4.

300—400 izpraznenih služeb

vseh strok za gospode in dame, kakor tudi mnoge agentur; nahajajo se v vsaki številki v na Dunaji, III., Löwen-gasse 4 izhajajočem „Allgem. Stellen-Anzeiger“ za Avstro-Ogersko in Nemčijo.

Jedini solidni organ v Avstro-Ogerskeji. Naročnina za 1/4 leta 2 gl., za mesec 70 kr. Posamične številke po 20 kr. v pisemnih markah. (7)

Zenitvena ponudba.

Samec, 30 let star, mesarsk posestnik v pijaznem kraju poleg Ljubljane, želi v zakon dobiti tovaršico, katero bi veselilo gospodinjstvo mesarije. Ker gospodinje potrebujem, pa mi opravila ne pripuščaj, da bi je osebno iskal, razglašam to ponudbo s pristavkom, da se pridna žena more zadovoljnega življenja pri meni nadejati. Poleg poštenja, zdravlja in hišne pridnosti želim, da bi nevesta k mesariji kakih 3000 gl. priženila, vendar bi mi to ne bila glavna stvar. Vse drugo izve se pod zagotovitvijo zveste molčljivosti po pisnih, ki naj se pošiljajo z napisom **S. L. poste restante Spodnja Šiška.**

(46-2)

Roks & Drops,
metinke (melisence)
in vse druge trgovinske
in fine sladčice
izdeluje
FRANC ŠUMI,
Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji)
v Ljubljani. (292-7)

